

Op zoek naar zeven miljoen dollar

Claims Conference heeft probleem

Geruchten, krantenberichten en brieven van gealarmeerde leden maakten het VBV attent op de verdwijning van zo'n slordige 7 miljoen dollar bij de Claims Conference (CC) in New York. Dit soort berichten waren kennelijk zo verontrustend dat het VBV-bestuur vele malen werd benaderd met vragen over de continuïteit van het Artikel 2 fonds. Volgende reden dus om op onderzoek te gaan en ook om contact op te nemen met de leiding van de CC.

Zeven miljoen is geen kattendrek. De gelden die de CC beheert, zijn niet bestemd voor privé zaken, vestzak of broekzak maar voor doelen zoals mensen in nood. Die doelen zijn vrij nauwkeurig omschreven zie bijvoorbeeld de criteria voor het artikel 2 fonds.

Het New Yorkse magazine 'Jewish Week' publiceerde niet zo lang geleden over de FBI die bezig is om fraude en/of verduistering te onderzoeken bij de CC. Het betrof ten minste 7 miljoen dollar.

Reeds in februari van dit jaar stuurde de CC drie employees naar huis toen duidelijk werd dat de supervisor \$350.000 van het 'Hardshipfund' (fonds voor minvermogenden) had verdonkeremaand. Jammer dat toen die missende \$350.000 aan het licht kwam men niet onmiddellijk op het netvlies kreeg dat een nog veel groter bedrag aan het Artikel 2 fonds ontbrak.

Officials van de CC verklaarden onmiddellijk de FBI te hebben ingeschakeld en ook dat deze pijnlijke zaak uitvoerig werd besproken met Duitse overheid. FBI en CC werken zeer nauw

Voor
(ex-) Nederlanders
blijft alles zoals
het was

samen en verwachten spoedig volledige helderheid te kunnen verschaffen. Voor ongeveer 160.000 mensen in 78 landen regelt de CC namens de Duitse overheid de aan de WO-II gerelateerde uitkeringen en pensioenen. Binnen de organisatie kan er –naar nu is gebleken– met aanvragen en betalingen worden geknoeid. Gegronde reden om vanaf nu alle claims die ook maar een geurtje van fraude zouden kunnen hebben tegen het licht te houden. Er blijken op dit moment 202 verdachte zaken te zijn; er wordt echter rekening gehouden met de mogelijkheid dat na verder gedegen onderzoek nog meer foute zaken aan het licht komen. Deze vorm van fraude heeft zich alleen en uitsluitend afgespeeld op kantoor in New York. De kantoren in Frankfurt en Israël staan gelukkig geheel buiten deze problematiek. De ontdekking van deze fraude heeft er toe geleid dat twee

caseworkers en een leidinggevende zijn ontslagen. Het is het VBV op dit moment nog niet duidelijk of deze employees inmiddels ook strafrechtelijk worden vervolgd.

Al 59 jaar onderhandelt de CC met de Duitse overheid over compensaties voor overlevenden van WO-II. In al die jaren heeft de CC zich naar allerbeste vermogen volledig ingezet om de belangen van deze doelgroep te behartigen.

Reactie van CC aan VBV

Het is overduidelijk dat geld nooit aangedaan leed kan compenseren. De Duitse overheid is zich echter volledig bewust van haar verantwoordelijkheden. De CC is er dan ook van overtuigd dat de Duitse overheid de compensaties blijft continueren. Op de vragen van het VBV-bestuur over de continuïteit van de Artikel 2 betalingen aan de (ex) Nederlanders antwoordde de CC: *"Deze problematiek zal de voortgang van de aanvragen en de betalingen niet verstoren. Het afhandelen van de aanvragen zal zo spoedig mogelijk gebeuren. Men dient er natuurlijk wel rekening mee te houden dat de CC ook daadwerkelijk de aanvragen verifieert bij archieven. Dat kost natuurlijk wel tijd. Voor de meeste aanvragen uit Nederland is het verificatieproces al achter de rug. Zoals hierboven vermeld zal de CC er alles aan doen om het proces zo spoedig mogelijk te laten verlopen."* Geconcludeerd kan worden dat voor Nederlanders en ex-Nederlanders alles blijft zoals het was.

Laatste nieuws:

Beheer wezenfonds alleen door JMW

Bij het ter perse gaan van deze INFO werd van de zijde van JMW medegedeeld dat er een fonds zal worden opgericht ten behoeve van de wezen die onder voogdij van L'Ezrath stonden. Het bestuur van het VBV kan zich vooralsnog niet vinden in de criteria daarvan. Alhoewel het VBV met JMW heeft onderhandeld, heeft deze laatste besloten om het fonds te laten beheren door mensen die regelrecht uit de stallen van JMW komen. Dit zijn Fred Salomons (voorzitter gemeenschapsraad JMW), Manja Pach (voorzitter klachtencommissie JMW) en Peter Konijn (10 jaar lid van de cliënten- en deelnemersraad van JMW). Verder is het VBV niet op de hoogte gebracht van de precieze randvoorwaarden waar aanvragers aan moeten voldoen. Bij dit traject worden de wezen en hun vertegenwoordigers niet betrokken. Dit fonds valt dus geheel onder verantwoordelijkheid van JMW.

Meer over dit onderwerp in 'Van de voorzitter'.

In deze VBV-Info een gedicht en een lied dat Boudewijn de Groot ten gehore bracht tijdens de Indië Herdenking in augustus van dit jaar te Den Haag.

Van de voorzitter

Ik ben mij er van bewust dat de ontwikkelingen rond een vergoeding van Joods Maatschappelijk Werk (JMW) aan de wezen gaat lijken op een soap. Het lijkt eeuwigdurend en daardoor voor hen die het niet direct betreft, dodelijk saai. 'Goede tijden, slechte tijden' is er niets bij. Het sleept zich voort en eindigt bij een kopstation. Het bijzondere van een kopstation is dat de trein alleen maar terug kan door de tegengestelde richting te aanvaarden. Het ware wenselijk als ook JMW op haar schreden zou keren.

Waarom?

Zoals eerder vermeld, is er een aantal onderhandelingen geweest met de Raad van Toezicht van JMW die feitelijk tot niets hebben geleid. De onderhandelingen speelden zich af in een grimmige sfeer. Onze onderhandelingspartners stelden zich patriarchaal, regentesk en autoritair op. Zo had men van tevoren al een voorstel klaar waarvan men wist dat dit voor het VBV als belangenbehartiger van de wezen inacceptabel was. Over het voorstel zelf viel niet te onderhandelen. JMW had een muurvast en onwrikbaar standpunt ingenomen.

Het voorstel

Men gaat uit van €125.000,- voor honderd wezen. Het geld kan slechts in incidentele gevallen individueel worden uitgekeerd. Het geld is in basis bestemd voor gezamenlijke doelen.

'Schlemielenfonds'

Waarom kan dit plan niet door het VBV en evenmin door andere organisaties (m.u.v. van JMW) worden aanvaard? Het VBV is er van uitgegaan dat er een gelijk bedrag moet worden uitgekeerd aan elke wees die onder de voogdij of verantwoordelijkheid viel van L'Ezrath Ha Jeled. Dat er slechts in incidentele gevallen individueel kan worden uitbetaald, houdt per definitie in dat men financieel wil toetsen. Het VBV meent dat dit volstrekt ongewenst en ongepast is. Niemand zit te wachten op een uitkering die mogelijk een koelkast of een ander huisraadartikel oplevert en dit dus op vertoon van zijn of haar bankgegevens. Ook gezamenlijke activiteiten staan -gezien de leeftijd van de betrokkenen- niet op de prioriteitenlijst. Verder is die €125.000 om te verdelen onder ongeveer honderd wezen nogal krap berekend en dat is dan nog voorzichtig uitgedrukt.

JMW ving 7,6 miljoen

Toen JMW in 2005 fuseerde met de inmiddels slapende stichtingen waaronder de Bergstichting, de Ruderheimstichting, het Joods Jongenshuis enz. viel JMW een bedrag van 7,6 miljoen euro ten deel. Zowel orthodox-joodse organisaties als de gebroeders Staal tekenden bezwaar aan tegen deze fusie waarbij de totale vermogens zouden toevallen aan JMW. Deze zaak werd tot in de rechtbank uitgevochten maar de rechter was van mening dat de joodse instellingen noch de gebroeders Staal voldoende hard konden maken dat zij recht hadden op een deel van die vermogens. De gebroeders Staal waren van mening dat de voogdijvereniging het vermogen van hun vermoorde ouders onvoldoende en onvolkomen had beheerd. Zij meenden een vordering te hebben op JMW van 1,6 miljoen. Alhoewel de gebroeders Staal nog een groot aantal documenten aan de rechter hadden voorgelegd, wilde deze de nieuwe stukken buiten beschouwing laten omdat de tegenpartij niet in de gelegenheid was geweest om daarop te reageren. De onderbouwing bestaat dus wel en kan op ieder moment worden ingezet.

'Kind van de rekening'

In 2000 kwam Elma Verhey uit met haar boek 'Kind van de Rekening'. Daarover is in eerdere uitgaven van de INFO al uitvoerig aandacht besteed. Kort door de bocht kwam het hier op neer dat Verhey de mening was toegedaan dat er met de vermogens – groot en klein- van sommige kinderen niet naar behoren was omgesprongen. Haar boek is de opmaat geweest voor veel publicaties, geharrewar en pijn. Uiteraard was JMW de mening toegedaan dat alles wél naar behoren was verlopen.

'Rekenschap' is keuren van eigen vlees

Zo kwam uiteindelijk het boek 'Rekenschap' tot stand van de heren Joor en Hoek. In het boek worden de onderzoeken van Verhey nog eens overgedaan en goed gerubriceerd. Het VBV heeft in de eerste instantie meegewerkt aan de totstandkoming van het onderzoek, maar de door het VBV ingebrachte onderzoeksopdracht, te weten de economische gang van het onroerend goed van de wezen, werd in het geheel niet bij het onderzoek betrokken. Dit maakt dat het onderzoek voor wat het VBV betreft onvoldoende is. Wat er wel is onderzocht, zijn de winst- en verliesrekeningen, de balansen en de notulen van het bestuur van de voogdijverenigingen. Het onderzoek van deze povere bronnen was

dus als de slager die zijn eigen scharminkelig vlees keurt. Immers, de financiële administratie van de wezen was in de 70-ger jaren door het bestuur van de voogdijvereniging al gewoon vernietigd. Als de schrijvers van 'Rekenschap' en ook de begeleidingscommissie na het onderzoek van het eigen materiaal van de voogdijvereniging tot de conclusie komen dat niet alles naar behoren is verlopen, vinden wij het op zijn minst gerechtvaardigd om een gebaar te maken naar die wezen die inmiddels een respectabele leeftijd hebben bereikt. Joor en Hoek stellen dat het beleid van de voogdijverenigingen zich positief onderscheidt van andere voogdijverenigingen in die tijd. Dat laatste beschouw ik als een nutteloze vergelijking omdat dit in het onderhavige kader niet is onderzocht. Tevens is bekend dat van een andere voogdijvereniging -te weten OPK- de financiële gegevens van de wezen niet werden vernietigd.

Pottenkijkers kennelijk ongewenst

Inmiddels zijn de onderhandelingen met het VBV spaak gelopen. JMW denkt een 'Alleingang' te kunnen maken en heeft zonder overleg met het VBV of met andere organisaties een soort fonds voor behoeftigen opgericht. De grote lijnen zijn hiervoor al vermeld. De toezegging aan de Gemeenschapsraad van JMW dat het bestuur van het fonds uit onafhankelijke mensen zou bestaan en dat niets zonder de wezen zou gebeuren, wordt niet gestand gedaan. In het bestuur zullen zitten hebben Peter Konijn, voormalig voorzitter van Cliënten- en Deelnemersraad van JMW, Manja Pach, voormalig voorzitter van de Klachtencommissie van JMW en Fred Salomon, de huidige voorzitter van de Gemeenschapsraad van JMW. Al deze 'onafhankelijke' bestuursleden komen dus uit de stallen van JMW. Achteraf menen wij te mogen concluderen dat de onderhandelingen er slechts zijn geweest om de schijn van transparantie, democratie en toeschietelijkheid op te houden. In feite gebeurt er niets anders dan datgene wat JMW vanaf het begin voor ogen heeft gestaan.

Nog een vorm van 'Rekenschap'

Wij kunnen ons niet voorstellen dat er wezen zijn die echt geïnteresseerd zijn in een uitkering die erg veel lijkt op de bedeling van weleer. 7,6 miljoen euro is er via de wezen in kas en 1,6% daarvan is men eventueel bereid af te staan aan diezelfde wezen. Die 1,6% is slechts een fractie van wat het bedrag op jaarbasis aan rente oplevert.

Memorabele Indië-herdenking

Op 15 augustus 1945 capituleerde Japan, het moment waarop ook voor Nederland de Tweede Wereldoorlog echt en definitief eindigde. De Stichting Herdenking 15 augustus organiseert jaarlijks een herdenkingsceremonie. Alle slachtoffers van de Japanse onderdrukking gedurende de WO-II in en om voormalig Nederlands-Indië worden hierbij herdacht.

Zo werd in de afgelopen jaren een urn geplaatst in het monument op de Dam, ontstonden het KNIL-monument in Enschede en het Vrouwenmonument in Apeldoorn en werd de Plaqueette in de Tweede Kamer te Den Haag aangebracht. In 1988 kwam het Indisch Monument te Den Haag tot stand. Bij de herdenking in Den Haag dit jaar waren Joost van Bodegom, voorzitter van bovengenoemde stichting, Elly Touwen, historicus, en Jimmy Kok betrokken. Verder was er een bijzondere bijdrage van Boudewijn de Groot. Velen beschouwen hem als Nederlands enige en echte troubadour. Een aantal mensen heeft het VBV verzocht om die bijdragen van de Groot, twee liedteksten en speech, te

plaatsen in de INFO en op de website. De redactie wil aan deze oproep graag gehoor geven; de aangrijpende teksten raken tot in het diepst van de ziel. Boudewijn de Groot was zo vriendelijk om de teksten voor publicatie vrij te geven. Zijn speech, tijdens de Indië herdenking van 15 augustus j.l. begon met het gedicht 'Ik ben een zoon'. De toespraak werd gevolgd door het lied 'Achter glas'. Teksten (en uiteraard ook de muziek) zijn van de hand van Boudewijn zelf. Naar verwachting zal het als gedicht uitgesproken 'Ik ben een zoon' samen met ondermeer 'Achter glas' waarschijnlijk het volgend jaar op CD uitkomen. Informatie hierover is altijd te vinden op de website: www.boudewijndegroot.nl

Voordracht Boudewijn de Groot

Kramat, 20 mei 1944, de plaats en dag van mijn geboorte. Een paar maanden later werden we getransporteerd naar Tjideng... de hel van Tjideng. Maar ik was een baby, een zuigeling, wat wist ik van de hel? Wat weet ik van de ellende? Wat kan ik zeggen? **Wat kan ik zeggen?** Als ik - kleine baby - verzadigd, voldaan, volgegeten lig te slapen en buiten moeders en kinderen verkramp van honger zoeken naar iets eetbaars? Terwijl buiten het gedèk bomen groeien met manga en klapper? **Wat kan ik zeggen?** Als ik tevreden en nieuwsgierig om me heen lig te kijken, baby met bolle buik, terwijl buiten vrouwen en kinderen uren in de zon staan op appèl? Terwijl buiten kinderen de stinkende riolen leegschepen en moeders zich vertwijfeld afvragen hoe het einde van de dag zal zijn? **Wat kan ik zeggen?** Als ik met mijn babyvoeten speel en onschuldig plezier heb, terwijl in de huizen van de jap vrouwen en meisjes worden afgeranseld, verkracht en vernederd? Mishandeld door een maanzieke sonei en zijn trawanten. **Wat kan ik zeggen?** Als ik kraai van plezier, huil van ongemak

en ongeduld, de buurt bij elkaar schreeuw van een simpel pijntje, terwijl buiten vrouwen en kinderen moeten zwijgen en buigen in de jappengroet? **Zwijgen moet ik.** Niet zeuren. Ik was een baby en werd verwend met gespaarde restjes. Mijn vragen bewaarde ik voor later. Niet voor mijn moeder, die voor het einde van de oorlog in tijdeng stierf aan dysenterie. Zij kon mijn vragen niet beantwoorden. Ik bewaarde ze voor mijn vader. Maar die zweeg - kon en wilde niets zeggen over het leven in de kampen. Zweeg voorgoed over de ellende, nadat hem was verteld dat zijn vrouw het kamp niet had overleefd. Sloot zich op in zijn hut op de boot naar holland en zou de rest van zijn leven alle vragen afdoen met grapjes en nietszeggende antwoorden. Hij overleefde - zijn vrouw, die met pijn en zwoegen zijn kinderen had gebaard, stierf terwijl hij in een ander kamp zat. Hoe vaak had ze bij mijn wieg, of wat daar voor doorging, gebeden om vrede en een gelukkige toekomst. Hoe graag had ze mijn vragen beantwoord. Hoe graag had ze verteld, verteld, verteld. Maar ze stierf, verdween in een kuil en zweeg voorgoed. En samen met haar zoveel anderen die zo graag hadden willen praten en vertellen, leven en gelukkig zijn.

Ik ben een zoon

*Ik ben een zoon van grauwe westerstranden
Hoewel het zand waar ik ter wereld kwam
rood was gekleurd
Daarmee voel ik ook nog steeds die vage
banden
Ze vormen het begin van wat sinds die tijd is
gebeurd
Daar was mijn moeder in het kwetsbaarst van
haar leven
Daar kreeg ze mij temidden van het
uitgeteerde vuil
En terwijl de amper levenden nog dankbaar
achterbleven
Kieperde de jap haar dode lichaam in een kuil*

*Weten doe ik niets en weinig heb ik kunnen
horen
Voelen was het enige dat ik kon
Ik heb er steeds voor moeten waken die
vaagheid te verstoren
Nooit zal ik teruggaan naar waar het eens
began
Moet ik genieten van de zilverwitte stranden
Als ik niet zien kan hoe ze weggereden werd
Op een kar met levensresten, haar dode lege
handen
Waarmee ooit om vrede gebeden werd*

*Nu sta ik hier in lichte warme steden
Hier sta ik en zing het allerhoogste lied
Gezond en wel genietend van de vrede
Maar wie mij liefhad weet dit alles niet
Moet ik gaan naar die zachte groene velden
En zoeken naar dat ene witte kruis
Alleen haar naam konden ze erop vermelden
Die weet ik al - ik blijf maar thuis*

*Voorgesproken gedicht tijdens Indië
Herdenking 2010 door Boudewijn de Groot.
Tekst: B. de Groot/Heemstede dec '08*

Wat kan ik dan zeggen?

Ik heb nog foto's van mijn moeder. Ze was danseres. Op een van de foto's staat ze, gekleed als wit vlindertje, in een dartele balletpose. Onwetend van de toekomst. Ik heb ook een foto van mijn vader in een wit tropenpak. Een mooie, wat ijdele man - een rokkenjager misschien. Ik weet het niet: zoals gezegd, hij wilde niet antwoorden op mijn vragen. Ongemakkelijk met het verleden. En zo staan ze op mijn bureau. We kijken naar elkaar. Ik vraag, zij zwijgen in hun lijstjes, achter glas.

Al die tienduizenden mensen, aan de spoorlijnen, in de kampen, ze zwegen. Omdat ze moesten zwijgen.

Ik ben nooit in de hel geweest.
Dus, wat kan ik zeggen...?

Jaarlijkse bijeenkomst VBV aan Israël

In februari van dit jaar was VBV-voorzitter Flory Neter in Israël. Het is inmiddels goed gebruik geworden om aan familiebezoek ook een bijeenkomst voor VBV-leden en introducees te koppelen. De stichting Elah stelde ruimte ter beschikking en de bijeenkomst op 10 februari werd goed bezocht. Tijdens deze geanimeerde vergadering kwamen vele zaken aan de orde.

De overgang van de Pensioen- en Uitkeringsraad(PUR) naar de Sociale Verzekeringsbank(SVB) werd toegelicht. Speciaal werd gewezen op de Klankbordgroep, opgericht om de wetswijzigingen te monitoren en te letten op voldoende zekerheden voor de uitkeringsgerechtigden. Ook de met deze overgang samenhangende ijking van inkomens per januari 2009 werd onder de aandacht gebracht en uitgelegd. Deze ijking zorgt voor vereenvoudiging van WUV-uitkeringen

WUV en bejaardentehuizen in Israël kwamen aan de orde. Er bleken misverstanden over de regelgeving en certificering. Misverstanden hierover werden uit de weg geruimd en verder werd verwezen naar de VBV-website. André Kuipers van de PUR schreef hierover uitgebreide informatie.

Uiteraard kwam ook de Claims Conference(CC) en het Artikel 2 fonds aan de orde. De actiepunten van het VBV werden toegelicht. Verder werd de gang van zaken in Israël besproken en mogelijke wijzigingen in de criteria waar het VBV zich steeds sterk voor maakt. Natuurlijk kwam ook aan de orde de problemen met invulling van aanvraagformulieren waar veel fouten bij worden gemaakt. De gang van zaken bij de kantoren van de CC werd eveneens toegelicht.

Het onderwerp privatisering van kibutzim blijkt voor sommige uitkeringsgerechtigden een behoorlijk groot probleem te zijn. De vergadering heeft in deze specifiek Israëlische kwestie meer kennis zodat het VBV hiermee in Nederland aan de slag kan. De PUR blijkt van de gang van zaken onvoldoende op de hoogte en krijgt kennelijk te weinig feedback van officiële instanties in Israël. Erfenissen en ander toeval van vermogen waarvoor de regels per januari 2009 werden gewijzigd en versoepeld werden nog eens uit de doeken gedaan. Ook de euro met de koersfluctuaties

komen aan de orde. Door de jaren heen rijzen die koersverschillen niet de pan uit zo blijkt uit een staatsje over de afgelopen vijf jaren.

De ooit als 'Put-probleem' benoemde inkomensdaling na het overlijden van de partner wordt uitvoerig besproken. Voorlopig is er weinig bijval te verwachten van de zijde van overheid en politiek.

Natuurlijk wordt nog verteld over de denkwaardige uitnodiging van de Duitse ambassadeur die leidde tot een ontvangst in zijn ambtswoning eind januari. Dat lag allemaal nog vers in het geheugen. Naast nog vele andere zaken werd verder nog aandacht besteed aan de oorlogswezen en JMW. Een bijna 'never ending story' waarbij JMW de hakken in het zand houdt en groep waarover het allemaal gaat steeds kleiner wordt. De conclusie was dat JMW kennelijk de stelling hanteert dat als je niets doet dan lost het probleem zichzelf op.

Een uitgebreid verslag van deze vergadering evenals aanvullende informatie over de deelonderwerpen is te vinden op de website van het VBV: www.vbvinfo.nl

STEUN MAGEN
DAVID ADOM ISRAËL

word donateur

Stichting Magen David Adom Nederland
Postbus 34, 3155 ZG Maasland
www.mda-nederland.nl
Wie één leven redt,
redt een hele wereld

Postbank 36 49 483
Bank 33.62.54.067
Uw gift is aftrekbaar van de belasting (ANBI)

Achter glas

*Ik zag mijn vader achter glas
In witte tropenkleren
Ik vroeg hem hoe het vroeger was
Toen hij nog vrouwenjager was
Zoals zovele tropenheren
Onder de palmen van soerabaja
De groene drevan van bandoeng
De geur van de djerok poeroet
Maar hij zweeg
Zoals hij altijd had gezwegen
En hij zweeg voorgoed*

*Ik zag mijn moeder achter glas
Als kleine witte vlinder
Ik vroeg haar hoe het vroeger was
Toen zij een jonge moeder was
Nog door geen angst gehinderd
Aan het strand van soerabaja
De koele tuinen van bandoeng
Het geluid van de perkoetoet
Maar zij zweeg
Liever had ze niet gezwegen
Maar zij zweeg voorgoed*

*Ik zie mezelf achter glas
Als oude grijze jongen
Ik weet niet hoe het vroeger was
Toen ik nog pasgeboren was
Mijn leven onbezongen
Onder het bloed van batavia
De hongerdood van tijdeng
Gebogen in de jappengroet*

*Waar mijn moeder zweeg
Waar mijn vader zweeg
Omdat zij wel moesten zwijgen
En sindsdien hebben gezwegen*

*Gezongen lied tijdens Indië Herdenking 2010
door Boudewijn de Groot.
Tekst: B. de Groot/H'stede dec '08*

Nalatenschap puur voor de toekomst

Ook u kunt iets goeds nalaten voor de toekomst. Het voortbestaan van uw VBV om uw belang en dat van de tweede generatie te behartigen.

Voor een persoonlijk en vertrouwelijk advies kunt u telefonisch terecht bij:
Louis Rozendaal 075 6701988
Hans Vos 06 50920131
Flory Neter-Polak 06 53245772

Grote pensioenkortingen worden doorgaans gecompenseerd

Rond 20 augustus werd bekend dat vanaf 2011, 18 pensioenfondsen moeten korten op de inkomens van hun gepensioneerden. Volgens minister Donner hebben de fondsen onvoldoende herstel laten zien, zo melden de media. Een woordvoerder lichtte toe dat het gaat om 'kleinere fondsen met een beperkt aantal deelnemers'. Meer wilde de toezichthouder er niet over kwijt. Wanneer pensioenen eventueel worden verlaagd en op welke manier is daarom niet duidelijk.

Het korten op pensioenen wordt gezien als het uiterste middel om de reserves van pensioenfondsen weer op peil te krijgen. Eerder lieten veel pensioenfondsen weten pensioenen niet te indexeren. Dit betekent dat deelnemers niet worden gecompenseerd voor het verlies aan koopkracht door inflatie. Een andere mogelijkheid is dat een fonds de pensioenpremie verhoogt.

Standpunt PUR

De berichten over kortingen waren voor velen reden om zich zorgen te maken. Voor uitkeringen in het kader van de oorlogswetten i.c.m. pensioenen is het zinnig om te weten wat de besluiten van de PUR in gaan houden. Het VBV heeft uiteraard contact opgenomen met de PUR en de vragen daar neergelegd.

Actie bij terugval van pensioen

Het is belangrijk om bij de PUR aan de bel te trekken als een bron van inkomsten wegvalt of lager wordt. Dus als een pensioen wegens financiële problematiek bij het pensioenfonds wordt verlaagd, kan op verzoek van een uitkeringsgerechtigde de uitkering opnieuw worden berekend en vastgesteld. Het weggefallen of verminderde inkomen wordt dan gecompenseerd door een hoger vastgestelde Wuv-uitkering tenzij de daling zo klein is dat er nauwelijks verschil is. De drempel die men hanteert voor een nieuwe vaststelling houdt in dat het verschil minimaal 1% van de grondslag moet zijn. Alles hangt echter wel af van uw eigen actie: u dient dus zelf aan de bel te trekken!

Bericht van de penningmeester

Wat is het toch moeilijk om de contributie voor het lidmaatschap van het VBV tijdig te voldoen en wat is het moeilijk om alle contributies tijdig te innen! Op de nota vragen wij om binnen vier weken te betalen. Gelukkig doen velen dit wel maar er zijn leden die de verschuldigde contributie tot op heden nog steeds niet hebben voldaan; erger nog, zelfs nog niet van het jaar 2009.

Grijze haren

Penningmeester en administrateur bereikten inmiddels een respectabele leeftijd; wees zo vriendelijk en bezorg hun niet nog meer grijze haren. Betaal uw contributie (als u dat nog niet gedaan heeft) direct na deze oproep. Het is slechts een luttel bedragje. Slechts 35 euro per kalenderjaar; nog geen 3 euro per maand!

Speel op zeker

U heeft het VBV helemaal niet nodig! Alles loopt bij u op rolletjes! Mooi natuurlijk maar u heeft vast een brand- en inbraakverzekering en mogelijk nog andere verzekeringen. U hoopt deze nooit nodig te hebben maar u betaalt deze toch wel! Beschouw uw lidmaatschap maar als een verzekering en hoop ons nooit nodig te hebben. Maar als u het VBV nodig heeft dan is het er voor u. Vergeet niet als alles op rolletjes loopt, dat dit ook voor een groot deel komt doordat uw VBV alert is op alle zaken die voor de doelgroep van belang kunnen zijn. Veel valse vouwen werden door het VBV gladgestreken.

Geen reclame wel a.j.b. en s.v.p.

De door het VBV bereikte resultaten worden hier niet opgesomd. Het werk van het VBV en de kosten daarvoor gaan echter wel door en daar is uw contributie voor nodig! Betaal de verschuldigde contributie snel en – indien van toepassing – ook die van 2009. Daarvoor werd u zelfs al gemaand. Doe dit snel en niet, zoals wel voorkomt, pas in december. Heeft u twee jaren geen contributie betaald dan betekent dit schorsing als lid terwijl de schuld blijft bestaan. Hulp en/of raad mag u dan niet van het VBV verwachten. Doe het, doe het nu!

Magen David Adom Voor medische hulp in Israel

giro 36 49 483 bank 33 62 54 067
Stichting Magen David Adom Nederland
Postbus 34, 3155 ZG Maasland

Uitkering Artikel-2-fonds

Wijziging van criteria van het Artikel 2 Fonds per april 2010 van de Claims Conference kreeg al uitgebreid aandacht op de website van het VBV: www.vbvinfo.nl. Aangezien er VBV-leden zijn die het zonder computer en internet moeten stellen, leek het juist om de belangrijkste feiten nog eens af te drukken in de info.

Heeft u al een aanvraag ingediend, doe dit dan niet nogmaals! Alle afgewezen aanvragen worden opnieuw volgens deze gewijzigde criteria gecontroleerd. De door de CC vermelde bedragen zijn vastgesteld in US-dollars; houd dus rekening met de omrekening naar een

andere valuta, zoals bijvoorbeeld naar euro's. De dollarkoers kan variëren en de hoogte van op te geven bedragen is dus afhankelijk van de datum waarop de financiële gegevens moeten worden ingediend.

De thans geldende criteria voor de bepaling van het recht op een Artikel-2-uitkering zijn hieronder in schema gebracht.

1. Bent u in Nederland als jood vervolgd gedurende WO-II?
Ja > **Ga naar vraag 2.**
Neen > **Niet gerechtigd.**
2. Is uw persoonlijk netto inkomen lager dan het equivalent van US \$16.000,- per jaar? N.B.: Niet tot het inkomen worden gerekend: uitkering WUV, en staatsouderdomspensioen zoals AOW en/of andere pensioenen.
Uw inkomen is lager dan boven aangegeven > **Ga naar vraag 3.**
Uw inkomen is hoger dan boven aangegeven > **Niet gerechtigd.**
3. Is uw persoonlijk vermogen minder dan het equivalent van US \$500.000,-? N.B.: Niet tot vermogen wordt gerekend het door u zelf bewoonde eigen huis.
Uw vermogen is minder dan hierboven aangegeven > **Ga naar vraag 4.**
Uw vermogen is meer dan hierboven aangegeven > **Niet gerechtigd.**
4. Bent u 18 maanden of langer ondergedoken geweest?
18 maanden of langer > **Ga naar vraag 5.**
Korter dan 18 maanden > **Niet gerechtigd.**
5. Heeft u in de 60-ger jaren (tijdens de afwikkeling van de CADSU gelden) het equivalent van 35.000 Duitse marken of meer uit Duitsland ontvangen als schadevergoeding (doorgaans voor Nederlanders niet van toepassing)?
U heeft DEM 35.000 of meer ontvangen > **Niet gerechtigd.**
U heeft minder dan DM 35.000 ontvangen > **U bent gerechtigd.**

In de praktijk komt het er op neer dat aanvragen die werden afgewezen wegens CADSU (sterrengeld), opnieuw worden beoordeeld en deze zullen nu dus wel worden geaccepteerd. De afhandeling gebeurt sinds enige maanden op het kantoor van de Claims Conference in Frankfurt.

Vergader

Op 15 juli 2010 bood Avraham Roet gastvrijheid voor een aantal organisaties in Israël tezamen met het VBV. Doel van deze bijeenkomst was het slepende probleem rond de oorlogswezen van weleer en Joods Maatschappelijk Werk(JMW). Deze laatste houdt halstarvig vol dat er aan de joodse voorgedijinstellingen — in het bijzonder L'Ezrath Ha Jeled — nauwelijks iets tot niets te verwijten zou zijn (zie ook elders in deze editie).

Meermalen werd in dit blad hierover geschreven. Redelijk gedetailleerd, werd uit de doeken gedaan waar het nu juist wel mis ging en wat L'Ezrath Ha Jeled viel te verwijten. JMW als 'erfopvolger' van de joodse voorgedijinstellingen en dus ook van L'Ezrath verwierf enkele jaren terug het totale vermogen van al deze organisaties. De stelling is dat dit vermogen deels ontstond omdat deze gelden niet werden besteed aan de doelgroep en dat nu waren die wezen.

Niet alle organisaties

Een niet onbelangrijk deel van de wezen woont in Israël, reden waarom organisaties waaronder Elah, Platform Israël en Irgoen Oleh Holland tezamen met het VBV bijeenkwamen om te overleggen en daarmee het VBV als rechtstreekse vertegenwoordiger van de wezen te ondersteunen in zijn acties. NINI en ook SCMI lieten weten te zijn verhinderd maar wel achter de actie te staan. AYALA, dat feitelijk moet worden gezien als dé belangenbehartiger van oorlogsvervolgden in Israël, was afwezig en ondertekende niet.

Bericht aan JMW

Kort na het begin van de bijeenkomst werd het al duidelijk dat er consensus was over het in te nemen standpunt jegens JMW. Dit werd uiteindelijk verwoord in een brief welke werd verzonden naar JMW. De Raad van Toezicht (RvT) vond een reactie kennelijk overbodig en de Gemeenschapsraad (GR), het hoogste

Altijd up-to-date

Heeft u laptop of pc roep dan de site www.vbvinfo.nl op en klik op 'contact'. Dan vult u uw naam in, uw e-mailadres en het verzoek om 'abonnee te worden'. Verstuur het bericht en de rest doen wij. U wordt vanaf dat moment altijd op de hoogte gehouden van de laatste relevante VBV-ontwikkelingen.

ing in Israël eensgezind!

orgaan van JMW, kreeg dit schrijven alleen langs niet officiële weg - via het VBV- aangeleverd en reageerde evenmin op deze noodkreet.

Toch Schlemielenfonds

De brief staat hiernaast afgedrukt en de conclusie is even eenvoudig als treurig: De Raad van Toezicht van JMW meent adviezen en besluiten van haar Gemeenschapsraad –zoals blijkt uit de notulen– naast zich neer te kunnen leggen en toch te verkondigen dat hier sprake is van democratische besluitvorming. Het eerder als zodanig bestempelde ‘Schlemielenfonds’ onder leiding en toezicht van uitsluitend en alleen JMW-adepten werd daarmee een feit.

De overige aanwezige organisaties die deze brief onderschrijven:

- **Israel Instituut voor Onderzoek naar tijdens de Sjoa verdwenen Joods Bezit;**
Barend Elburg (voorzitter), Benno Bonnewit (penningmeester), Judith Heymans en Judith Milul
- **SPI** Baruch Bar-Tel/Voorzitter Eldad Kisch (lid van het bestuur) Avraham Roet (lid van het bestuur)
- **Irgoen Olei Holland,**
Henoch Wajsberg (voorzitter)
- **Elah** voor psycho-sociale begeleiding,
Bennie Leezer (directeur)
- **VBV,** Flory Neter (voorzitter) en Eddy Neter.

De onderstaanden waren met bericht afwezig maar zijn wel medeondertekenaars:

- Elly Maoz (voorzitter)
Nini-Extra Murele Zorg
- Albert de Vries (voorzitter SCMI)
- Gidi Peiper (voorzitter Elah)
- Jetty Rosner (hoofd-bureau IOH)

Stichting PLATFORM ISRAEL

Samenwerkingsverband van organisaties van Nederlanders in Israel

לארשי מרופטלפ (ר"ע)

לארשיב דנלוה יאצויל מידיגאת לש גג ווגרא

Tel Aviv, 21 juli 2010 Per email/post/fax

Aan: De raad van Toezicht van JMW, t.a.v. Dhr G. Sanders Vice-voorzitter penningmeester Het bestuur van Samenwerkingsverband- JMW, t.a.v. Dhr M. Pakter Plv. Voorzitter. Directeur-bestuur JMW, t.a.v. Dhr. H. Vuisje

Geachte bestuurders,

Omdat de facto de organisaties van Nederlands Joodse wezen van WOII in Israel niet meer erg actief zijn, voelen Stichting Platform Israel (SPI) en de onder deze koepel verenigde organisaties zich rechtstreeks verantwoordelijk voor het behartigen van de belangen van een deel van hun leden, de Nederlands Joodse Oorlogswezen in Israel.

Afgelopen donderdag de 15de juli waren, onder auspiciën van het Israel Instituut voor Onderzoek naar tijdens de Sjoa verdwenen Joods Bezit, de voorzitters of andere afgevaardigden van de besturen van SPI en aangesloten organisaties en van het VBV uit Nederland bijeen om het door JMW gepubliceerde besluit tot het instellen van een fonds voor Nederlands Joodse Oorlogswezen te bespreken. JMW was uitgenodigd en de aanwezigen namen met teleurstelling kennis van de inhoud van uw email waarin meegedeeld werd dat u niet aanwezig zou zijn.

Het onderwerp was uiteraard niet nieuw voor de deelnemers aan deze vergadering. De vergadering besprak de laatste ontwikkelingen aan de hand van de publicaties door JMW en VBV (in de websites), het NIW (18 juni 2010) en een kort overzicht van het onderhandelingstraject door Flory Neter, voorzitter VBV.

Aanwezigen waren unaniem:

- **Tegen** eenzijdige afkondiging van een besluit door JMW. De wezen waarover het gaat zijn immers geen minderjarige pupillen meer waarover voogden besluiten nemen. Zij zijn al tientallen jaren zelfstandige, waardige leden van de samenleving. Zij behoren beschouwd te worden als gelijkwaardige gesprekspartners en men moet

doorspreken / onderhandelen tot er een voor beide partijen aanvaardbare oplossing komt.

- **Tegen** het door JMW eenzijdig aangekondigde fonds, omdat sociale groepsactiviteiten voor wezen als zodanig niet nodig zijn en een uitkering alleen in moeilijke financiële situaties onwenselijk is. Ook leidt dit tot regels, aanvragen indienen en onderzoeken en daarmee vertraging.
- **Voor** een eenmalige gelijke uitkering aan alle Nederlands Joodse oorlogswezen, waarbij een bedrag van € 2.500 redelijk wordt gevonden.
- **Voor** een door JMW te benoemen begeleidingscommissie, bestaande uit één vertegenwoordiger van JMW, één voorgesteld door VBV namens de wezen in Nederland en één door SPI namens de wezen in Israel.

De vergadering heeft het VBV verzocht om de onderhandelingen namens de wezen met u voort te zetten, deze met de Nederlandse overheid als rechtsopvolger van OPK met spoed te beginnen en aan JMW en VBV verzocht om SPI op de hoogte te houden en te raadplegen. SPI verzoekt u dan ook dringend terug te komen op uw besluiten en, gezien de gevorderde leeftijd van de doelgroep, met voortvarendheid verder te spreken met het VBV en met ons.

Met vriendelijke groet,
Stichting Platform Israel,

x
Baruch Bar Tel, voorzitter

Sparen, lijfrente en WUV

Lijfrente is volgens de 'Dikke Van Dale' een periodieke uitkering die iemand geniet gedurende het leven van hem- of haarzelf of gedurende het leven van een ander; dus rente op iemands lijf. De vraag die aan het VBV werd voorgelegd: wat gebeurt er als een lijfrente gaat uitbetalen terwijl men een WUV-uitkering heeft en wat is dan de gunstigste oplossing of keuze?

Vanaf 1 januari 2009 werden de oorlogswetten vereenvoudigd. Na de invoering van deze vereenvoudiging worden erfenissen of andere kapitaalsuitkeringen niet meer aangemerkt als toeval van vermogen. Lijfrenten echter zijn periodieke uitkeringen en daarvoor gelden andere regels.

Opbouw tijdens WUV-uitkering

Voor een lijfrente is vermogen nodig waaruit die rente kan worden betaald. Gemakshalve noemen we dat het lijfrentekapitaal. Indien dit lijfrentekapitaal werd opgebouwd tijdens de periode dat ook een WUV-uitkering werd genoten dan stelt de PUR zich op het standpunt dat ook het lijfrentekapitaal werd opgebouwd met behulp van die uitkering. De lijfrente wordt dan niet gekort op de WUV-uitkering. Deze zelfde regel geldt ook als er een WUV-uitkering werd genoten in combinatie met een ander inkomen.

Let wel het betreft hier alleen WUV-uitkeringen al of niet samen met andere inkomens; het betreft dus niet belastingvrije vergoedingen of tegemoetkomingen die volgens de oorlogswetten worden ontvangen.

* Ook het bedrag voor niet-meetbare invaliditeitskosten op grond van het oude artikel 21b van de WUV valt hier niet onder het begrip 'uitkering'. De gedachte achter de regeling is

dat inkomsten uit vermogen al op de periodieke uitkering worden gekort. Wordt later een lijfrente gekort die uit datzelfde vermogen is bekostigd, dan zou dubbele korting kunnen plaatsvinden. De kapitaalsopbouw vóór ingangsdatum van de periodieke uitkering zit niet in het vermogen dat per ingangsdatum wordt vastgesteld. Op het bedrag voor niet-meetbare invaliditeitskosten worden geen inkomsten gekort en dus ook geen inkomsten uit vermogen.

Opbouw zonder WUV-uitkering

Nu de situatie in het geval dat het lijfrentekapitaal werd opgebouwd tijdens een periode waarin de WUV-uitkering nog niet is ingegaan. Als dan de lijfrente tot uitbetaling komt terwijl ook een WUV-uitkering wordt verkregen, wordt het bedrag van die lijfrente wél gekort op de uitkering van de WUV.

Daar is echter aan te ontkomen door de lijfrente niet als rente uit te laten betalen maar als eenmalige kapitaalsuitkering; dit immers wordt beschouwd als toeval van vermogen en dat is nu juist vrijgesteld sinds 1 januari 2009.

* Als de lijfrenteverzekering voor ingangsdatum van de periodieke Wuv-uitkering werd afgesloten en de kapitaalsopbouw na ingangsdatum wordt voortgezet wordt de lijfrente gedeeltelijk gekort naar evenredigheid van de periode die aan de ingangsdatum van de periodieke Wuv-uitkering vooraf is gegaan.

Regeltjes en kleine lettertjes

Helaas blijken lijfrentenpolissen niet altijd de mogelijkheid te bieden om eenmalig het kapitaal uit te keren in plaats van een periodieke rente. De algemene regels daarvoor kennen een oud regime (polis van voor 1992) en een nieuwe regime. Valt de polis onder het nieuwe regime (na 1992) dan zijn veel wegen afgesloten. U kunt een direct ingaande lijfrente kopen of, als u het geld nog kunt missen, een uitgestelde lijfrente. Schenken is niet meer mogelijk. Evenmin mag u het bedrag in één keer laten uitkeren.

* Het gaat alleen om lijfrenten die je als een vorm van particulier sparen en beleggen zou kunnen beschouwen. Heeft de werkgever meebetaald aan de lijfrente, dan beschouwt de PUR de lijfrente als een "gewoon" ouderdomspensioen dat volledig op de periodieke uitkering wordt gekort. Er is veel uitgebreide informatie op het internet. Zie bijvoorbeeld: http://www.nostraverus.com/article/1276/je_koopkompolis_valt_vrij_wat_nu

*) *Toevoegingen van de heer J. Laan van de Pensioen- en Uitkeringsraad.*

Nieuws

Maak de VBV-vuist groter! Maak uw kennissen (nu) lid! Bel of fax naar onderstaande nummer:

Telefoon 020 - 673 32 33

Fax 020 - 673 32 33

Bank ABN-AMRO nr. 54.80.17.867

ING nr. 5063 253

Contributie 2010:

Eén enkel lid € 35,- Gezinslid € 17,50

Toeslag buitenland € 5,-

Nr. 82 Najaar 2010 Postadres VBVB: Postbus 87594 1080 JN Amsterdam

Copyright © 2010 | VBVB. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder vooraf schriftelijke toestemming van het VBVB

Bestuursleden VBVB

Flory Neter - voorzitter

Hans Vos - penningmeester

Gerrie Goudeketting - administrateur

Wil Groen, Louis Rozendaal,

John Hameleers, Hetty Gazan en

Arthur de Ruiter.

Redactie Eddy Neter

Vormgeving www.atlast.nl

drukwerk drukkerij Cliteur

Aanvragen notulen?

netpol@zonnet.nl of fax 020 - 673 32 33

www.vbvinfo.nl

info@vbvinfo.nl